

34. posiedzenie Stałego Komitetu Konwencji Berneńskiej

2014-12-16

W siedzibie sekretariatu Rady Europy w Strasburgu odbyło się posiedzenie Stałego Komitetu Konwencji o ochronie gatunków dzikiej europejskiej flory i fauny oraz ich siedlisk, tzw. Konwencji Berneńskiej. Pełny raport ze spotkania wraz z tekstem przyjętych rekomendacji - „List of decisions and texts adopted at the 34th meeting of the Standing Committee” - dostępny jest na [stronie internetowej Konwencji](#).

W obradach wzięli udział delegaci z 35 krajów, przedstawiciele Komisji Europejskiej, Prezydencji Włoch przy Radzie UE (koordynujący stanowisko UE w wybranych kwestiach), reprezentanci różnych porozumień na rzecz ochrony przyrody oraz organizacji pozarządowych. Polskę reprezentowali pracownicy Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Na posiedzeniu przedyskutowano i przyjęto m.in. rekomendacje, zawierające zalecenia dla stron Konwencji:

- **Rekomendacja nr 170 w sprawie Kodeksu postępowania z inwazyjnymi gatunkami obcymi w wędkarstwie**

Rekomendacja zaleca, aby Kodeks w sprawie Kodeksu postępowania z inwazyjnymi gatunkami obcymi w wędkarstwie był uwzględniany w innych kodeksach opracowywanych przez kraje oraz aby współpracować z innymi organizacjami i instytucjami zajmującymi się wędkarstwem, w zakresie wdrażania i rozpropagowywania praktyk określonych w tym Kodeksie.

- **Rekomendacja nr 171 w sprawie ustanowienia krajowej polityki / priorytetów działań w celu zwalczania nielegalnego zabijania, łapania i handlu dzikimi ptakami**

Rekomendacja zaleca państwom członkowskim ustanowienie krajowej polityki / priorytetów działań w zakresie zwalczania przestępstw dotyczących dzikiego ptactwa - w tym określenie organów, które będą się zajmowały tym tematem w kraju. Rekomendacja proponuje również ustanowienie systemu wymiany informacji na temat nielegalnego zabijania, łapania i handlu dzikimi ptakami. Do rekomendacji dołączono dokument metodologiczny.

- **Rekomendacja nr 173 w sprawie hybrydyzacji pomiędzy wilkami i psami**

Rekomendacja zachęca kraje m.in. do tego, aby zapobiegać krzyżowaniu się psów i wilków, aby usuwać hybrydy ze środowiska przez podmioty upoważnione do tego przez organ rządowy oraz aby zapobiegać zabijaniu wilków, które mogą być mylnie uznane za hybrydy.

Omówiono również sprawy dotyczące potencjalnego naruszenia przez Polskę Konwencji Berneńskiej:

1) Skarga ws. rozprzestrzeniania się norki amerykańskiej w Polsce

Zarzut dotyczy nieumieszczenia norki amerykańskiej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz. 1260).

Przedstawiciel Polski poinformował, że planowana jest zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tak aby obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dotyczył ferm nerek o minimalnej obsadzie zwierząt. W związku z powyższym odstąpiono od umieszczenia norki amerykańskiej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r.

Jednocześnie podkreślono, że na podstawie unijnego rozporządzenia w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych i zarządzania nimi, będzie stworzona lista organizmów inwazyjnych na poziomie UE, na której norka amerykańska być może zostanie uwzględniona.

Stały Komitet utrzymał przedmiotową sprawę jako potencjalną (ang. „possible file”) do następnego posiedzenia w 2015 r. - wówczas zostanie podjęta decyzja o ewentualnym otwarciu sprawy.

2) Skarga ws. budowy dwutorowej napowietrznej linii energetycznej w Polsce i na Litwie

Po zapoznaniu się z krajowym raportem i wyjaśnieniami przedstawiciela Polski, Stały Komitet podjął decyzję o zamknięciu sprawy dla Polski. Uczestnicy posiedzenia bardzo pozytywnie odnieśli się do tego jak uwzględniono kwestię ochrony przyrody podczas przygotowywania inwestycji (m.in. w raporcie i decyzji środowiskowej).

Omawiane były również inne skargi dotyczące naruszeń Konwencji przez państwa – w zakresie m.in. działań podejmowanych na Ukrainie na rzecz żeglugi w delcie Dunaju, niewystarczająco efektywnego zwalczania wiewiórki szarej we Włoszech czy budowy hydroelektrowni w granicach Parku Narodowego Mawrovo w Macedonii. Delegaci dyskutowali również nad wdrażaniem rekomendacji odnośnie farmy wiatrowej na norweskiej wyspie Smøla, czy też ochrony siedlisk i gatunków podczas prac zalesieniowych na Islandii.

Spśród innych tematów dyskutowanych podczas spotkania na szczególną uwagę zasługują:

- **Raportowanie do Konwencji Berneńskiej z wydanych derogacji**

Państwa członkowskie zobowiązane są do przysyłania do Sekretariatu Konwencji co 2 lata raportów z derogacji od zakazów w stosunku do gatunków chronionych, wydanych zgodnie z Konwencją Berneńską. Już niedługo państwa UE będą mogły przekazywać te raporty za pomocą nowego systemu - Habides +, który zostanie udostępniony w 2015 r. Jednocześnie Sekretariat Konwencji poinformował o uruchomieniu systemu raportowania online (ORS), podobnie jak w innych konwencjach międzynarodowych (CMS, AEWA, CITES, Ramsar). System będzie w fazie testowania w 2015 r.

- **Raport z wdrażania rekomendacji nr 110 (2004) w sprawie minimalizacji negatywnego wpływu naziemnych sieci elektroenergetycznych na ptaki**

Stały Komitet podjął decyzję o kontynuowaniu raportowania z rekomendacji przez państwa co 2 lata, mając na uwadze, że linie energetyczne średniego napięcia nadal stanowią poważne zagrożenie dla ptaków należących do gatunków zagrożonych. Komitet zachęcił do wykorzystania wytycznych w tym zakresie, zarówno już istniejących, przyjętych w ramach Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt i Porozumienia o ochronie afrykańsko-euroazjatyckich wędrownych ptaków wodnych, jak i dopiero przygotowywanych (w ramach UE). Polska jako jeden z 4 krajów została wyróżniona za przekazanie wszystkich raportów z 2014 r. z wdrażania rekomendacji Stałego Komitetu.

- **Projekt planu ochrony i reintrodukcji rybołowa**

Projekt jest w trakcie przygotowywania i będzie przedłożony do przyjęcia na posiedzeniu Komitetu w 2015 r. Będzie on zawierał rekomendacje działań w skali krajowej i europejskiej.

- **Obchody 50. rocznicy Europejskiego Dyplomu dla Obszarów Chronionych**

W 2015 r. przypada rocznica ustanowienia Dyplomu i w związku z tym odbędą się uroczyste konferencje z tej okazji. Komitet uznał, że ta rocznica jest ważną okazją do wznowienia dyplomów. W Polsce dwa obszary posiadają Dyplom: Bieszczadzki Park Narodowy oraz Białowiecki Park Narodowy (od 2007 r. zawieszony).

- **Program działalności na 2015 r.**

W nadchodzącym roku odbędą się m.in. warsztaty dotyczące dużych drapieżników dla Polski, Słowacji i Ukrainy, spotkania grup roboczych ws.: nielegalnego zabijania ptaków, zmian klimatu, inwazyjnych gatunków obcych, bezkręgowców, płazów i gadów, ptaków, obszarów chronionych, oraz Europejskiego Dyplomu dla Obszarów Chronionych.

Źródło: GDOŚ

Fot.: Council of Europe (Council of Europe) [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) lub CC-BY-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>)], Wikimedia Commons